

STUDIEMEDDELANDE

1. *Generation X, Y och Z och de digitala språkbruken: Intra- och intergenerationellt meningsskapande, adaption och attityder (XYZdigi)* och begäran om att delta i studien

Vi ber dig att delta i studien *Generation X, Y och Z och de digitala språkbruken (XYZdigi)*, där vi studerar hur olika generationer kommunicerar digitalt. Vi intresserar oss dels för hur man kommunicerar med jämnåriga, dels mellan generationer. I projektet undersöker vi det finlandssvenska digitala språkbruket, det vill säga hur man uttrycker sig när man pratar och skriver via mobiltelefoner, surfplattor eller datorer, vare sig det är med text, bilder eller till exempel röstmeddelanden. Vi är också intresserade av hur personer i olika åldersgrupper anpassar sin kommunikation efter varandra och vilka slags åsikter man har om det digitala språkbruket och hur man väljer att kommunicera.

Vår studie kommer att involvera cirka 18 finlandssvenska fokuspersoner: 6 yngre, 6 medelålders och 6 äldre finlandssvenskar. Vi kommer också att bjuda in andra personer som fokuspersonerna har kontakt med (så kallade bidragande deltagare) att delta i studien.

Vi ber dig att delta i studien som fokusperson eftersom du är finlandssvensk och bor i Finland. Ditt förstaspråk (eller ett av dem) är svenska (eller en dialekt) och att svenskan är närvarande i ditt dagliga liv. Du kommunicerar på svenska via digitala meddelanden med andra personer i samma och i andra åldersgrupper, till exempel med vänner och familjemedlemmar. Du är antingen mellan 15 och 25 år, runt 40 till 50 år eller över 65 år.

Vi ber dig att delta i studien som bidragande deltagare eftersom du kommunicerar med en fokusperson via digitala meddelanden på svenska.

Detta är en enskild studie, och du kommer inte att kontaktas på nytt senare. I *studiemeddelandet* beskrivs studien och medverkan i den, och i *dataskyddsmeddelandet* beskrivs behandlingen av dina personuppgifter.

2. Frivillighet

Det är frivilligt att delta i studien. Du har rätt att vägra delta i studien, avbryta deltagandet eller återkalla ditt tidigare samtycke utan att ange orsak när som helst under studien. Det har inga negativa följder för dig.

Om du avbryter ditt deltagande i studien eller om du återkallar ditt samtycke, används dina dittills insamlade personuppgifter, prover och andra uppgifter som en del av forskningsmaterialet när det är nödvändigt för att trygga studieresultatet.

3. Studiens förlopp

STUDIEN FRAMSKRIDER MED EN FOKUSPERSON PÅ FÖLJANDE SÄTT:

Studien kommer att genomföras under hösten 2026. Under cirka en månad kommer forskaren och fokuspersonen att träffas cirka 3–5 gånger för att diskutera språkliga drag och kommunikativa praktiker i digitala medier. Det är också möjligt att endast delta i en intervju (individuellt, i par eller i grupp).

- i. **Intervjuer om digitalt språkbruk och kommunikativa praktiker:** Forskaren träffar dig 1–3 gånger för att intervjua dig om hur du kommunicerar digitalt med andra personer, vilken typ av språk och multimedia du och andra använder, samt tankar och erfarenheter du har kring dessa teman. Du bestämmer själv om du vill att intervjuerna sker online eller offline (ansikte mot ansikte). Intervjuerna kommer att spelas in med video och/eller ljud, och varje intervju tar cirka 45 minuter.
- ii. **Delning av dina digitala konversationer:** För att se hur autentiskt digitalt språk ser ut kommer forskaren att be dig att dela med dig av några digitala meddelanden och konversationer som du själv väljer. Du kan välja vilka och hur många meddelanden du vill dela och från vilka digitala plattformar. Meddelandena kan till exempel vara från WhatsApp, Snapchat eller SMS. Meddelanden eller konversationer delas med säkra procedurer och innan de delas kommer andra deltagare som förekommer i dem att få ge sitt samtycke till att de kan användas för forskningsändamål (se bidragande deltagare nedan).
- iii. **Intervjuer om dina digitala konversationer:** Forskaren och du kommer att träffas ansikte mot ansikte för en så kallad media go-along -intervju. I denna typ av intervju visar du digitala konversationer som du själv har valt och berättar om dem för forskaren, och forskaren ställer frågor om digitala språkliga drag och kommunikativa praktiker i dem. Innan konversationerna visas har de som har bidragit till konversationerna gett sitt samtycke till att dela dem. Du spelar in skärmen och ljudet på din egen mobiltelefon, surfplatta eller dator, och forskaren spelar samtidigt in intervjuer på video. En intervju om en digital chatt tar cirka 30 minuter.

STUDIEN FRAMSKRIDER MED EN BIDRAGANDE DELTAGARE PÅ FÖLJANDE SÄTT:

- i. **Samtycke till att dela dina digitala konversationer:** Forskarna kommer att studera språkliga drag och kommunikativa praktiker i några digitala konversationer mellan fokuspersonen och dig. För att kunna göra detta kommer du först att ombes ge ditt samtycke till att de digitala meddelandena delas. Delningen kommer att ske på ett säkert sätt antingen som skärmdumpar, skärminspelningar eller chattloggar.
- ii. **Delta i en intervju om digitalt språkbruk och kommunikativa praktiker (valfritt):** Forskaren kommer att intervjua fokuspersonen om digitalt språkbruk och kommunikativa praktiker (se ovan). Om du vill bli intervjuad tillsammans med fokuspersonen, kan du bli inbjuden att göra det. En intervju tar cirka 45 minuter, kan äga rum online eller offline och kommer att spelas in med video och/eller ljud.

4. Potentiella fördelar som studien kan medföra

Genom att delta i forskningen får deltagarna dela med sig av och uttrycka sina egna åsikter om språk och kommunikativa praktiker som används i digitala medier. Deltagandet kommer att fördjupa den vetenskapliga och samhällsliga förståelsen för hur människor i olika åldrar kommunicerar digitalt på svenska, så som det ser ut under mitten av 2020-talet. Deltagandet

kommer också att bidra till det finlandssvenska kulturarvet genom dokumentation av autentisk digital kommunikation.

5. Eventuella risker, olägenheter och obehag som studien kan medföra samt förberedelser för dem

Deltagande i studien förväntas inte medföra några risker, olägenheter eller obehag.

6. Kostnader och ersättningar till deltagaren samt studiens finansiering

Inget arvode betalas för att delta i studien.

Studien är finansierad av Svenska litteratursällskapet i Finland (2025–2028).

7. Information om studieresultatet

Studien ger upphov till vetenskapliga och populärvetenskapliga publikationer, konferens- och seminariepresentationer samt en akademisk avhandling. De exempel på data som används i publikationer och presentationer kommer att väljas så att ingen enskild forskningsdeltagare kan identifieras.

Forskningsresultat, såsom vetenskapliga publikationer, kommer att delas via vår projektwebbplats: <https://www.jyu.fi/fi/hankkeet/generation-x-y-och-z-och-de-digitala-sprakbruken-intra-och-intergenerationellt-meningsskapande>.

8. Deltagarnas försäkringsskydd

Jyväskylän universitets verksamhet och deltagare är försäkrade.

I forskning som genomförs på distans ersätter Jyväskylän universitets försäkringar endast sådana skador som anknyter direkt till det givna studieuppdraget, och som skett under det faktiska studieuppdraget. Försäkringen täcker inte skador som erhållits under pauserna.

Jyväskylän universitets försäkringar gäller inte för forskning på distans om deltagarens hemort inte är i Finland.

Försäkringen omfattar en patientförsäkring, en verksamhetsansvarsförsäkring och en frivillig olycksfallsförsäkring. Deltagarna som undersöks i studien (försökspersonerna) är försäkrade under studien mot olycksfall och skada av yttre orsak. Olycksfallsförsäkringen är i kraft vid mätningar och resor som direkt anknyter till dem.

9. Kontaktinformation

Åsa Palviainen, professor, projektledare

Telefonnummer: +358408053217

E-post: asa.palviainen@jyu.fi

Postadress: Institutionen för språk- och kommunikationsstudier, Jyväskylän universitet, PB 35, 40014 Jyväskylän universitet

Kira Heiskanen, doktorand

Telefonnummer: +358505968731

E-post: kira.a.heiskanen@jyu.fi

Postadress: Institutionen för språk- och kommunikationsstudier, Jyväskylän universitet, PB 35, 40014 Jyväskylän universitet